सोताङ गाउँपालिकाको
आर्थिक ऐन २०८२

सोताङ गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सोताङ, सोलुखुम्बु

अनुसुची-१

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

घर सम्पत्ति करको दररेट			
क.सं.	घर करको मूल्य	दररेट रु.	कैफियत
१	कच्चि घरको घर कर (प्रति धुरी)	१०	
२	ढुङ्गा, जस्ता पाता, टायलको छाना भएको घर कर (प्रति धुरी)	२०	
३	पक्की घरको स्वघोषणा मूल्य अनुसार प्रति लाख	१००	

अनुसुची-२

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

(भुमि) मालपोत दररेट आ.व. २०८०-८१) को लागि			
क.सं.	जग्गाको वर्ग	दर प्रति रोपनी	कैफियत
१	टेलिकम अफिस देखि स्वास्थ्य चौकी सम्म	१५	
२	अवल	१०	
३	दोयम	८	
४	सिम	६	
५	चाहार	४	

अनुसुची-३

दफा ४ सँग सम्बन्धित

घर बहाल कर

क.सं.	विवरण	दररेट रु.	
१	गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका	१० प्रतिशतको दरले	

अनुसुची-४

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय कर दररेट

क्र.सं.	विवरण	न्युनतम/अधिकतम वार्षिक रु.	कैफियत
१	व्यवसाय दर्ता रु.५ लाख सम्म	१०००	
२	व्यवसाय दर्ता रु. ५ लाख भन्दा माथि	१५००	
३	उद्योग दर्ता (५ देखि २० हर्ष पावर सम्म)	७००	
४	उद्योग दर्ता (२० हर्ष पावर भन्दा माथि)	१५००	
५	स मिल काठ चिरानी दर्ता	५०००	
६	फर्निचर उद्योग दर्ता	५०००	
७	डेरी उद्योग दर्ता	१०००	
८	फर्निचर पसल दर्ता	१०००	
९	परामर्श सेवा दर्ता	५०००	
१०	मेल्टी फर्म दर्ता	१५००	
११	कुटानी पिसानी मिल सिफारिस एवं विक्री	१५००	
१२	स मिल काठचिरानी सिफारिस	१५००	
१३	नयाँ घट्ट दर्ता	२०००	
१४	विद्युतबाट चल्ने घट्ट दर्ता	२०००	
१५	मदिरा पसल, सुन पसल, थोक विक्रेता, हार्डवेयर पसल र एउटै छानामुनी थुप्रै प्रकारका बस्तु व्यापार-व्यवसाय दर्ता	५०००	
१६	मदिरा पसल, सुन पसल, थोक विक्रेता, हार्डवेयर पसल र एउटै छानामुनी थुप्रै प्रकारका बस्तु व्यापार-व्यवसाय नवीकरण	३०००	
१७	होटल व्यवसाय दर्ता	१०००	
१८	होटल व्यवसाय नविकरण	५००	
१९	"घ" वर्ग व्यवसाय प्रमाण पत्र	१००००	

२०	"घ" वर्ग व्यवसाय प्रमाण पत्र नवीकरण	५०००	
२१	"घ" वर्ग व्यवसाय प्रमाण पत्र प्रतिलिपी	१०००	
२२	"घ" वर्ग व्यवसाय प्रमाण पत्र नामसारी	१००००	

अनुसुची-५

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

जडिबुटी तथा जिवजन्तु विक्रि दररेट निकासी कर

क्र.सं.	जडिबुटी	यस गा.पा. मा उत्पादन हुने /प्रतिकेजी	बाहिरबाट निकासीको लागि आउने प्रतिकेजी	कैफियत
१	अलैंची	५ रुपैंया		
२	चिराइतो	२ रुपैंया		
३	अदुवा	१		
४	सतुवा	१००		
५	टिम्बुर	२		
६	बिष	५		
७	पाँच औले	१		
८	पाखन भेद	५		
९	ठुलो ओखती	५		
१०	अल्लो	५		
११	लोक्ता	५		
१२	लोठ सल्ला	५		
१३	रुद्राक्ष	१०		
१४	किवी	२		

अनुसुची-६

दफा ७ सँग सम्बन्धित

सवारी कर दररेट

क्र.सं.	सवारी साधनको किसिम	दररेट वार्षिक रु.	कैफियत
१	मोटर साइकल	२००	
२	चार पाग्रे हल्का	५००	
३	चार पाग्रे हेभी	१०००	
४	पटके सवारी कर हल्का	५०	
५	पटके सवारी कर हेभी	१००	
६	डोजर स्काईभेटर	५०००	
७	अटो	३००	
८	ट्याक्टर टिपर	१५००	

अनुसुची-७

दफा ८ सँग सम्बन्धित

विज्ञापन कर

क्र.सं.	प्रकार	दररेट वार्षिक	कैफियत
१	डिजिटल डिस्प्ले	१००	
२	पर्खाल बार भित्ता आदिमा पोतिएको प्रतिवर्ग फूट	५०	
३	सार्वजनिक स्थलमा	१५०	
४	पोल ब्यानर	५०	
५	गाडीमा गरिने	५०	
६	आकाशमा गरिने	५०	
७	खेलकुद मैदानमा	७५	
८	साइनबोर्ड प्रति वर्ग फूट	५०	

अनुसुची-८

दफा ९ सँग सम्बन्धित

मनोरञ्जन कर

क्र.सं.	विवरण	दररेट	वार्षिक नविकरण	कैफियत
१	पुल हाउस	५०००	३०००	
२	हल	५०००		

अनुसुची-९

दफा १० सँग सम्बन्धित

बहाल विरौटी कर,

क्र.सं.	विवरण		दररेट मासिक रु.	कैफियत
१	शिवटार बजार	सानो स्टल	४००	
२	शिवटार बजार	मझौला स्टल	५००	
३	शिवटार बजार	ठुलो स्टल	६००	
४	शिवटार बजार	सानो बधशाला	१०००	
५	शिवटार बजार	ठुलो बधशाला	२०००	
६	शिवटार बजार	सल (स्टल)	प्रति हप्ता रु.५०	
७	ऐलानी प्रती सार्वजनिक जग्गाको भाडामा प्रति रोपनी वार्षिक		बजार क्षेत्र रु.२०,०००	
			बजार बाहिर रु.१,०००	
८	बाहिर प्रतिपसल प्रतिहाट		साना व्यापारी-१००	
			ठुला व्यापारी-३००	

अनुसुची-१०

दफा ११ सँग सम्बन्धित

सेवा शुल्क सम्बन्धी दररेट

क.सं.	सिफारिसका विवरण	दररेट रु.	कैफियत
१	नागरिकता सिफारिस	१००	
२	नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिस	१००	
३	अङ्गिकृत नागरिकता सिफारिस	५००	
४	नाता प्रमाणित स्वदेश प्रयोजन	२००	
५	नाता प्रमाणित विदेश प्रयोजन	५००	
६	नाता प्रमाणित सिफारिस	२००	
७	पारिवारिक विवरण सिफारिस	२००	
८	बसोवास प्रमाणित सिफारिस	२००	
९	नाबालक सिफारिस	२००	
१०	जन्ममिति प्रमाणित सिफारिस	२००	
११	वैवाहिक सम्बन्ध प्रमाणित सिफारिस	२००	
१२	अविवाहित प्रमाणित सिफारिस	२००	
१३	व्यक्तिगत प्रमाणित सिफारिस	२००	
१४	चारित्रिक प्रमाणित सिफारिस	३००	
१५	सम्बन्ध विच्छेद प्रमाणित सिफारिस	५००	
१६	खानेपानी, टेलीफोन जडान, नामसारी, ठाउँसारी	३००	
१७	विद्युत मिटर जडान सिफारिस (घरायसी)	३००	
१८	विद्युत मिटर जडान सिफारिस (उद्योग)	१०००	
१९	नाम, थर, जन्म मिति सिफारिस	२००	
२०	जिवित रहेको सिफारिस	२००	
२१	घर जग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस	५००	
२२	निशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	नि:शूल्क	
२३	सशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	२००	

२४	आफ्नो अधिकार क्षेत्रका विषयमा अंग्रेजी भाषामा सिफारिस तथा प्रमाणित	५००	
२५	संरक्षक प्रमाणित	२००	
२६	संस्थागत संरक्षक सिफारिस	२००	
२७	व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस	२००	
२८	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	२००	
२९	जग्गाको हक सम्बन्धी सिफारिस (सार्वजनिक, ऐलानी तथा प्रति जग्गा बाहेक)	५००	
३०	पालनपोषण सिफारिस	२००	
३१	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपनन्ता प्रमाणित	नि:शूल्क	
३२	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित	५००	
३३	निजि विद्यालय सिफारिस शिशु कक्षा संचालन दर्ता	५०००	
३४	निजी विद्यालय सिफारिस आधारभूत स्तर	७०००	
३५	निजी विद्यालय सिफारिस माध्यमिक स्तर	१००००	
३६	सामुदायिक विद्यालय सिफारिस शिशु कक्षा संचालन दर्ता	१००	
३७	सामुदायिक विद्यालय सिफारिस आधारभूत स्तर	३००	
३८	सामुदायिक विद्यालय सिफारिस माध्यमिक स्तर	५००	
३९	विद्यालयको ठाउँ सारी गर्ने सिफारिस निजि	३०००	
४०	विद्यालयको ठाउँ सारी गर्ने सिफारिस सामुदायिक	५००	
४१	निजी विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड) आधारभूत स्तर	२५००	
४२	निजी विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड) माध्यमिक स्तर	५०००	
४३	निजी विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड)	७०००	

	क्याम्पस/कलेज स्तर		
४४	सामुदायिक विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड) आधारभूत स्तर	५००	
४५	सामुदायिक विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड) माध्यमिक स्तर	१०००	
४६	सामुदायिक विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड) क्याम्पस/कलेज स्तर	१५००	
४७	व्यक्तिगत घटना दर्ता ३५ दिन पछि	५०	
४८	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रतिलिपी	२००	
४९	चौपाया निकासी दस्तुर प्रतिगोटा	१००	
५०	संघ संस्था, क्लव, इस्टिच्युट, दर्ता सिफारिस	१५००	
५१	संस्था नवीकरण प्रति लाख	२००	
५२	चार किल्ला प्रमाणित बैंक तथा अन्य प्रयोजन नेपाल टेलिकमको कार्यालयदेखि शिवटार बजार हुदैं प्राथमिक स्वास्थ्य क्षेत्रसम्म	५००	
५३	अन्य क्षेत्रका लागि पहिलो कित्ता	१००	
५४	थप प्रति कित्ता	२०	
५५	घर जग्गा मुल्याङ्कन १ लाख देखि २० लाख सम्म	२०००	
५६	घर जग्गा मूल्याङ्कन थप प्रति लाख	५०	
५७	नक्सा पास किताब	५००	
५८	भरुवा बन्दुक नविकरण	१०००	
५९	आय स्रोत प्रमाणित प्रति लाख प्रति वर्ष	१००	
६०	ठुला उद्योग सिफारिस	५०००	
६१	मझौला उद्योग सिफारिस	२५००	
६२	साना तथा घरेलु उद्योग	१५००	
६३	व्यवसाय बन्द तथा नाम परिवर्तन	५००	
६४	मदिरा व्यवसाय सिफारिस (खुद्रा)	१०००	
६५	मदिरा व्यवसाय सिफारिस (थोक)	२०००	
६६	संघ संस्था सिफारिस	२०००	

६७	वड सर्जमिन	५००	
६८	प्लटिङ इजाजत प्रति रोपनी	२०००	
६९	वन्यजन्तु वस्तुको सिफारिस	१५००	
७०	पर्यटन स्तरीय होटल सिफारिस	२०००	
७१	होटल दर्ताको सिफारिस	१०००	
७२	पेन्सन सिफारिस	५००	
७३	बैंक तथा वित्तिय संस्था स्थापना	५०००	
७४	निजी बैंक स्थापना अनुमति सिफारिस	६०००	
७५	जग्गा धनिपुर्जा प्रतिलिपि सिफारिस	२००	
७६	नागरिकता बाहेकको मुचुल्का सिफारिस	२००	
७७	पटके सिफारिस	२००	
७८	घर पातल प्रमाणित	२००	
७९	घर कायम सिफारिस	५००	
८०	जग्गा रजिस्ट्रेसन पास प्रति सिफारिस	५००	
८१	ट्रेस नक्सा निर्माण तथा प्रमाणित प्रति कित्ता	३००	
८२	ट्रेस नक्सा प्रमाणित प्रति कित्ता	१५०	
८३	उजुरी निवेदन दस्तुर	१००	
८४	मिलापत्र दस्तुर	३००	
८५	जग्गा दर्ता वा नामसारी सिफारिस ५ रोपनी सम्म	३५०	
८६	थप प्रति रोपनी	२०	
८७	राजिनामा, बकसपत्र सिफारिस	५००	
८८	अशंवण्डा सिफारिस	२५०	
८९	नाम सच्याई सर्जमिन	५००	
९०	राजिनामा पास सम्बन्धमा		
९१	नेपाल टेलिकमको कार्यालयदेखि सिवटार बजार हुदैं प्राथमिक स्वास्थ्य क्षेत्र सम्म	जम्मा कारोवारको ३ प्रतिशत जम्मा कारोवारको २ प्रतिशत	
९२	गाडि बाटोले छोएको	१०००	
९३	अन्य खेत जग्गा एवम् पाखो	७००	

९४	उद्योग नामसारी ठूलो	२०००	
९५	उद्योग नामसारि मझौला	१५००	
९६	उद्योग नामसारी सानो	१०००	
९७	अन्य	५००	
९८	मापदण्डमा घर/भवन निर्माण अनुमति सेवा शुल्क	भवन आचार संहिता निर्माण मापदण्डमा उल्लेख भए अनुसार	
९९	नक्सा पासको लागि नक्सा दरखास्त फाराम	१०००	
१००	घर नक्सा पास तथा भवन कायम सेवा शुल्क	सोताङ गाउँपालिकाको घर नक्सा पास सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ मा उल्लेख भए अनुसार	
१०१	खानेपानी प्रतिघर न्युनतम	१५० प्रति महिना(न्युनतम भन्दा माथि प्रति युनिट दर कार्यविधि बमोजिम)	
१०२	एम्बुलेन्स	कार्यविधि बमोजिम	
१०३	रोलर	कार्यविधि बमोजिम	
१०४	व्याकहोलोडर	कार्यविधि बमोजिम	

घर नक्सा पास

अनुसुची-११

(दफा १२ सँग सम्बन्धी)

फोहरमैला तथा सरसफाई शुल्क

क्र.सं.	फोहरमैला उत्सर्जनका क्षेत्रहरु	किसिम	फोहरको परिणाम	मासिक रु.	कैफियत

१	House hold/घरको			५०	
२	सामान्य पसल			५०	
३	मासु पसल			५०	
४	फलफुल तथा जुस			५०	
५	फलफुल तथा बाटो विरुवा पसल			५०	
६	रेष्टुरेन्ट			५०	
७	चिया पसल			५०	
८	होटल लज तथा गेष्ट हाउस			५०	
९	अस्पताल तथा नर्सिङ होम			५०	
१०	घरेलु उद्योग			५०	
११	ग्यारेज			५०	
१२	ठुला मझौला उद्योग			५०	
१३	अन्य			५०	

अनुसुची-१२

दफा १३ सँग सम्बन्धित

वातावरण शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दररेट रु.	कैफियत
१.	सामुदायिक वनले उठाउने चिरानी काठको वार्षिक आयको	८०	
२.	दाउरा प्रति पिल	५०	
३.	हुँगा लासाछी ऐड हुँगेश्वर क्षेत्रमा वालुवा निकासी	८०,०००	
४.	हुँगा वास्दोवा क्षेत्रमा वालुवा निकासी	१,००,०००	
५.	हुँगा हालामुनी क्षेत्रमा वालुवा निकासी	३२,०००	

६.	हुँगा रोकदोभान वारी क्षेत्रमा वालुवा निकासी	७,००,०००	
७.	हुँगा रोकदोभान पारी क्षेत्रमा वालुवा निकासी	२,००,०००	
८.	हुँगा साक्सिदा-वानेल्दा क्षेत्रमा वालुवा निकासी	१,५०,०००	
९.	वडा नं.१ भरी बालुवा निकासी	५७,०००	
१०.	हुँगाखोला बेलिब्रिज आसपासको क्षेत्रमा बालुवा निकासी	६०,०००	

सम्पत्ति कर

वार्षिक	१० लाख
वार्षिक	२० लाख
वार्षिक	५० लाख

प्रतिलाख सम्पत्तिकर २०००

तर कृषि तर्फको प्रति लाख १००

नक्सा पास दस्तुर

प्रति तला इस्क्यायर फिट

कवाडी

फलाम	प्रति १०० के.जी	१०
तामा	प्रति १०० के.जी	१००
सिसा	प्रति १०० के.जी	१०

अन्य	प्रति १०० के.जी	५

अनुसुची-१३

दफा १४ सँग सम्बन्धित

प्रशासनिक/न्यायिक दण्ड तथा जरिवाना

क्र.सं.	विवरण	दररेट	कैफियत
१.	गाउँपालिकाको निर्णय कार्यान्वयन अवरोध गरेमा	२०००/५०००	
	पहिलो पटक/दोस्रो पटक		
२.	सडकमा ढुङ्गा बालुवा गिट्टी राखेमा वा फोहोर पारेमा	५००/१०००	
३.	अनधिकृत सूचना पार्टी राखेमा	५००/६००/७००	
	पहिलो पटक/दोस्रो पटक/तेस्रो पटक		
४.	न्यायिक समितिको मुद्धामा अवरोध गरेमा	५००/१०००	
	प्रथम पटक/अन्तिम पटक		
५.	पसल होटलको फोहोर मैला व्यवस्थापनमा अवरोध गरेमा	५००/१०००/१५००	
	पहिलो पटक/दोस्रो पटक/तेस्रो पटक		
६.	सार्वजनिक प्रति जग्गामा बोट विरुवा माटो नष्ट गरेमा	१०००/५०००/१००००	
	पहिलो पटक/दोस्रो पटक/तेस्रो पटक		
७.	सडक क्षेत्रमा पसल टहरा ठेलागाडा राखि अवरोध गरेमा	५००/१५००/२५००	
	पहिलो पटक/दोस्रो पटक/तेस्रो पटक		
८.	गाउँपालिकाको अनुमती विना निर्माणाधिन	कुल राजश्वको १०%	

	हकमा (मापदण्ड भित्र रहेर बनेको संरचनाको हकमा)		
९.	न्यायिक समितिमा मुद्दा दर्ता	५०	
१०.	बेरुजु	दाखिला	

अनुसुची-१४

दफा १५ सँग सम्बन्धित

परिक्षा शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दररेट	कैफियत
१.	रा.प. तृतीय वा सो सरह	१०००	
२.	रा.प.अन. प्रथम वा सो सरह	८००	
३.	रा.प.अन.द्वितिय वा सो सरह	५००	
४.	अन्य	३००	

सोताङ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०८२

प्रमाणिकरण र प्रकाशन मिति

२०८२।०३।१०

सोताङ गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः सोताङ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानिय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बाञ्छनिय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम सोताङ गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको हो ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन २०८२ " रहेको छ ।
   (२) यो ऐन २०८२ श्रावण १ गतेदेखि सोताङ गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पति करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसुची (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घर जग्गा कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

३. **भुमिकर (मालपोत);** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसुची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) असुल उपर गरिनेछ ।

४. **घर वहाल कर;** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पर जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसुची (३) बमोजिम घर वहाल कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

५. **व्यवसाय करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पूँजिगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसुची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

६. **जडिबुटि कवाडी र जिवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, जडिबुटी वनकस कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरिएको जिवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जिवजन्तुको हाड, सिङ प्वाँख छाला जस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोवार गरेवापत अनुसुची-५ बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसुची(६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसुची(७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

९. **मनोरञ्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसुची(८) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुने छ ।

१०. **बहाल विरौटी शुल्क:** सोताङ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसुची (९) उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसुचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल विरौटी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

११. **सेवा शुल्क दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसुची (१०) मा उल्लेखित स्थानिय पुर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसुचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

१२. **फोहोरमैला तथा सरसफाई शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र अनुसुची (११) बमोजिम फोहोरमैला तथा सरसफाई शुल्क लगाइने र असुल उपरगरिने छ । यसरी उठाउँदा ट्राभल एजेन्सीहरुबाट उठाइने शुल्क अन्य स्थानीय तहसँग सहकार्य गर्नुपर्ने देखिएमा सहमति बमोजिम विभाजन गरी जम्मा गरिने छ ।

१३. **वातावरण शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र निकासी उत्खनन र बिक्री हुने ढुङ्गा, गिटी, रोडा, वालुवा, ग्राभेल, काठ, दाउरा आदिमा अनुसुची (१२) बमोजिम वातावरण शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

१४. **प्रशासनिक न्यायिक दण्ड जरिवाना:** गाउँपालिकाको प्रशासनिक तथा न्यायिक कानुन नियम नीति कार्यविधि र निर्णयमा भएका व्यवस्था अनुसार अनुसुची ९१३) बमोजिम प्रशासनिक न्यायिक दण्ड जरिवाना लगाइने र असुल उपर गरिने छ ।

१५. **कर छुटः** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुले कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन । विभिन्न समयमा निर्णय भई उठाइएका करहरु अब उप्रान्त यसै आर्थिक ऐन बमोजिम हुनेछ ।

१६. **कर शुल्क संकलन कार्यविधीः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ । संघिय र प्रादेशिक ऐन नियम र व्यवस्था अनुरुप उठाइने कर तथा शुल्कका दरहरु सोही बमोजिम उठाइने र असुल उपर गरिनेछ ।